

Název	Tvoříme text netradičně	
Autor	Eva Fanfulová	
1. stupeň / období	1. období (1.–3. ročník)	2. období (4.–5. ročník)
Vzdělávací obor / tematický celek	Český jazyk a literatura / Komunikační a slohová výchova	
Rozvíjená gramotnost	DIGITÁLNÍ	

Cíl činnosti:

Žák vytvoří pozvánku na oslavu narozenin netradičním způsobem – zadáním digitálního textu hlasem.

Pomůcky: pro každou skupinu žáků notebook nebo tablet s mikrofonom, případně stolní počítač vybavený mikrofonom

Popis činností:

1. Ukázka zadávání textu hlasem – může provést učitel, žák, příp. využít ukázkové video. Zadávání textu hlasem lze provést několika způsoby, v příloze je ukázkové video tvorby textu zadáváním hlasem v prostředí Google dokumentu.
2. Učitel sdělí žákům zadání úkolu, na kterém budou pracovat ve skupinách – hlasovým zadáváním každá skupina vytvoří pozvánku na oslavu narozenin. Při brainstormingu si žáci připomenou náležitosti, na které by v pozvánce na narozeniny neměli zapomenout.
3. Samostatná práce / práce ve skupinách:
 - jednotlivé skupiny žáků připraví text pozvánky na narozeniny,
 - následně zadávají připravený text hlasem, text si vyzkouší vytvořit každý člen skupiny; pracují v dokumentu sdíleném všem členům skupiny,
 - žáci srovnávají jednotlivé zapsané texty a snaží se text přečíst s co nejlepší výslovností tak, aby získali odpovídající výsledek, který je třeba následně co nejméně upravovat,
 - mají-li žáci ve skupině alespoň dvě digitální zařízení, vyzkouší i zadávání textu ve sdíleném dokumentu více žáky současně.
4. Společná diskuze o způsobu zadávání textu hlasem – výhody, nevýhody, praktické využití.

Komentář z pohledu gramotnosti:

Digitální gramotnost žáků je rozvíjena při tvorbě digitálního textu netradičním způsobem – pomocí hlasového diktování (DG-2-2-01) a při sdílení dokumentů ostatním členům skupiny, případně ostatním spolužákům ve třídě a také učiteli (DG-2-3-04). Digitální gramotnost žáků je rozvíjena i při diskuzi o možnostech využití hlasového zadávání, žáci si uvědomují, jak mohou digitální technologie pomáhat (DG-2-1-01/02).

Důkazy o učení:

Žák vytvoří text pomocí hlasového zadávání.

Žák uvede praktické příklady využití tohoto způsobu zadávání textu.

Postřehy z ověřování:

Aktivita byla ověřena při online hodině 5. ročníku s 18 žáky. Vyučující si předem připravila různé druhy pozvánek (formální, neformální), které žákům ukázala. Na začátku si společně zopakovali, co na takové pozvánce nesmí chybět. Vyučující nechala na rozhodnutí žáků, zdali budou pracovat ve skupině či samostatně.

Přínos pro žáky: Pro hlasové zadávání textu se všichni žáci velice nadchli. Každý si vyzkoušel. Strávili u toho mnohem více času, než na začátku předpokládali. Naučili se také sdílet Google dokument ostatním a společně ho upravovat. Určitě budou nadále používat např. v hodinách vlastivědy, kde často pracují na různých projektech.

Přínos pro vyučujícího: Vyučující velmi překvapilo, jak rychle se žáci s novými nástroji naučili pracovat a hlavně se nebáli cokoliv zkoušet. Některým spíše dělalo problém dát dohromady rozvitější větu či souvětí. Ti raději později vkládali a upravovali obrázky.

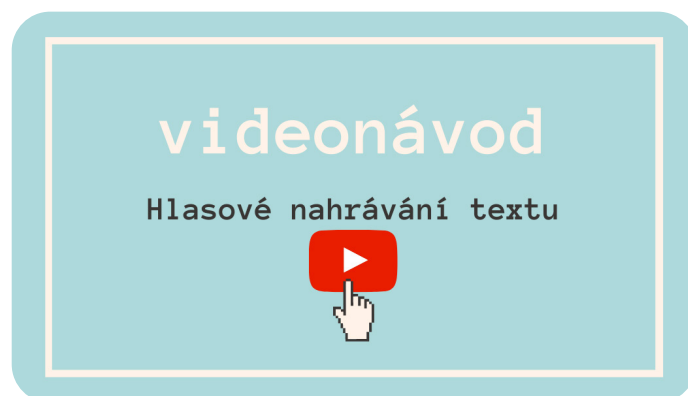
Velký přínos vidí vyučující i pro žáky se spec. poruchami učení. Netrápili se svým písemným projevem, stačilo vymyslet si zadání a srozumitelně ho nadiktovat.

Zpětná vazba k výukové aktivitě: Vyučující hodnotila tuto aktivitu jako přínosnou. V aktivitě se mohli projevit všichni žáci. V aktivitě nic nechybělo, vyučující ji nijak neupravovala.

Zdroje:

Ukázkové video – z archivu autora

Přílohy: ukázkové video, jak vytvořit text hlasovým zadáváním (<https://gramotnosti.pro/hlasove-nahravani-textu>)

Tento digitální vzdělávací materiál je součástí souboru aktivit, který vytvořili autoři vyjmenovaní v hlavičce aktivit, hlavní editorka Simona Šedá. Další sdílení a úpravy aktivity jsou umožněny za podmínek licence [CC BY-SA 4.0 Mezinárodní](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/), která se vztahuje na text, obrázky i přílohy této aktivity, pokud není uvedeno jinak. Na stránce www.gramotnosti.pro/epublikace najdete konkrétní postup, jak lze v souladu s podmínkami otevřené licence aktivitu upravovat či šířit. Soubor aktivit byl vytvořen v rámci projektu [Podpora práce učitelů](https://www.podpora-prace-ucitelu.cz/) (PPUČ), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval [Národní pedagogický institut České republiky](https://www.npi.cz/). Diskutujte a ohodnoťte aktivitu na stránce Elektronické materiály (<https://ema.rvp.cz/>) na Metodickém portálu RVP.CZ.

Gramotnosti.pro život!
Učíme v souvislostech

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

